

УШАНУВАННЯ БЕРЕЗОВСЬКОГО, БОРТНЯНСЬКОГО ТА ВЕДЕЛЯ В ПІВНІЧНІЙ АМЕРИЦІ

Після понад 100-літнього виконання творів знаменитої «трійці» українських композиторів хоровими колективами Північної Америки, їхню музику під кінець ХХ століття було записано на компакт-диски. Особливо вдало виконано та записано Березовського й Бортнянського; 35 духовних концертів останнього зазвучали майже водночас під керуванням Володимира Колесника та Мирона Максиміва.

Побіч обох вищезгаданих диригентів, треба також відзначити діяльність музикознавця та диригента Марійки Кузьми (Каліфорнійський університет, м. Берклі). Ця енергійна представниця молодого покоління зуміла:

1) дати чимало якісних концертних виконань із творів Бортнянського та інших композиторів;

2) написати англomовну докторську дисертацію про 35 концертів Бортнянського, а також опублікувати в найновішому виданні енциклопедії «The New Grove Dictionary of Music and Musicians» (London 2000) статтю про композитора, у якій виразно обстоює його українську сутність¹.

Питання національної приналежності українських корифеїв Бортнянського, Лисенка та Лятошинського було вперше однозначно й коректно розв'язано 1980 року, коли в Лондоні вийшло шосте, «переломне» видання енциклопедії «The New Grove».

Дмитрові Бортнянському було присвячено окрему конференцію, організовану Андрієм Шулем і Романом Савицьким у Науковому товаристві ім. Шевченка в Нью-Йорку в травні 2001 року² за участю музикознавців Східного узбережжя США.

Провідний музикознавець Василь Витвицький 1974 року видав першу монографію про життя й творчість Максима Березовського, яку 1995 року перевидав у Львові Юрій Ясіновський. Витвицькому пощас-

¹ М. Кузьма також запроектувала нове, перевірене видання 35 концертів Бортнянського на підставі автографів, а музикознавець Андрій Шуль (Нью-Йорк) написав докторську працю про цей цикл концертів ще в середині 1970-х років.

² Див.: Ольга Кузьмович. Музикознавча конференція на честь Дмитра Бортнянського (1751–1825) // *Калоронія: Науковий збірник з історії церковної монодії та гімнографії*, ч. 2. Львів 2004, с. 328–329.

тило відкрити в одному з архівів Парижа Сонату для скрипки та чембало, яку згодом опублікував Михайло Степаненко в Києві.

Артем Ведель також репрезентований у західних публікаціях. Прекрасне канадське двомовне видання його духовних концертів та двох Літургій, разом із ґрунтовними аналітичними статтями, демонструє, як такі публікації можна реалізувати й на Заході. Давніше вийшла перша наукова монографія про А. Веделя — з-під пера Ігора Соневицького (1966). Цей музикознавець також створив перший англomовний біографічний словник «Dictionary of Ukrainian Composers» (Львів: Спілка композиторів і в-во М. П. Коця 1997).

Дуже бажаним є створення англomовних монографій про всіх трьох композиторів із відповідним науковим апаратом та осучасненою бібліографією, дискографією, покажчиком творів та імен.

Роман Савицький-молодший (Нью-Йорк)